

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 Oslo

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK. TBS	S.BEH. KB
03 JUNI 2005	
S.NR.: 05 / 696-18	
6020	AVSKREVET:

01.06.2005

Vår ref: 2003/00532 – SPA/ORØ

Deres ref:

HØRING – forslag til forskrift om offentlige undersøkelser og om varsling av vegtrafikkulykker mv.

Vi viser til høringsbrev av 11.4.2005 vedrørende ovennevnte sak.

Generelt

I tidligere hørings svar har FNH støttet Regjeringens ønske om å ha en felles ulykkeskommisjon for de ulike transportformene. Det ga vi blant annet uttrykk for i vår høringsuttalelse til arbeidsgruppen som i 2002 la fram rapporten "Utredning angående etablering av felles havarikommisjon" og i den oppfølgende høringsrunden i form av et høringsbrev datert 18.2.2004.

Forslaget om å utvide Havarikommisjonens mandat til også å omfatte varsling og undersøkelser av ulykker som skjer innenfor veisektoren, vurderes som ubetinget positivt. Et slikt mer samlet ansvar i én granskningsinstitusjon for store deler av transportsektoren har en rekke fordeler. Synergieffektene vil bli enda mer fremtredende når samtlige transportformer – også sjøtransport – inngår i Havarikommisjonens mandat. Uansett er det foreliggende forslaget et viktig skritt på veien mot en slik felles Havarikommisjon, og det omfatter i seg selv den største og mest omfattende transportformen i Norge. Veitrafikken er også den transportsektor som har flest ulykker. Ulykkene omfatter både dødsulykker, personskader av varierende grad av alvorlighet og materielle skader.

En moderne havarikommisjon med tilstrekkelig økonomiske, personellmessige og materielle ressurser, generell og spesiell kompetanse og gode metodiske verktøy vil kunne yte betydelige bidrag til kartlegging av ulykkesårsaker og til forebyggende tiltak – både gjennom analyser av enkeltulykker og gjennom sikkerhetsstudier av grupper av likartede ulykker innenfor hver sektor og mellom sektorer. Den norske Havarikommisjonen kan derfor forventes i fremtiden å kunne medvirke til redusert risiko innenfor forskjellige transportformer og for transportområdet som helhet.

Fordelene med et mer generelt mandat for Havarikommisjonens ansvarsområde vil etter FNHs syn kunne økes ytterligere ved en bredere utvidelse av virkefeltet. Dette bør vurderes i drøftinger av den framtidige organisasjonsstrukturen på hele granskingsfeltet i tida framover.

Spesielle merknader

FNH har følgende mer spesielle og konkrete merknader til det foreliggende forskriftsforslaget:

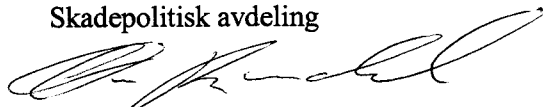
1. FNH vil støtte bestrebelsene på å oppnå en størst mulig harmonisering av det nasjonale regelverket knyttet til forhold som forklaringsplikt, taushetsplikt og forbud mot bruk av

opplysninger i en seinere straffesak. Denne harmoniseringen bør omfatte flest mulig av aktuelle forhold innenfor hele transportområdet.

2. FNH vil sterkt støtte synspunktet om å skille granskningsmessige oppgaver på den ene side og sivilrettslige eller strafferettslige oppgaver på den annen. Havarikommisjonens rolle skal ikke – slik det heller ikke foreslås – omfatte tildeling av mulig skyld eller ansvar. Dette prinsippet ble fastslått for luftfartens vedkommende allerede i ICAOs Annex 13 i 1951 og er siden blitt et bærende prinsipp i all havarigranskning.
3. Havarikommisjonens uavhengighet er et annet prinsipp som understrekes i forslaget, og som FNH støtter.
4. I punktet om umiddelbar varsling om alvorlige trafikkulykker mv. (§4) listes det opp noen spesifikke ulykkestyper (a-c) og samlebestemmelser (d-e) hvor Havarikommisjonen skal varsles. I underpunkt a) kan flere andre risikoobjekter enn tunnel tenkes, slik som bruer og overganger. Departementet bør vurdere å utvide dette underpunktet.
5. FNH ser positivt på regelfestingen av at Havarikommisjonen skal motta skriftlig rapport om alle varslingspliktige ulykker og 'uhell'. Dette vil gi Havarikommisjonen en rask oversikt over ulykkesutviklingen og et nyttig underlagsmateriale for egen behandling og prioritering. Dette behovet er også imøtekommet ved at Havarikommisjonen vil få tilgang til ulike statistikker knyttet til vegtrafikkulykker. I den forbindelse kan det nevnes at forsikringsselskaper og forsikringsbransjen kontinuerlig registrerer et stort antall ulykker gjennom sine skademeldinger. Statistikk basert på disse data vil også kunne være til nytte for Havarikommisjonen. FNH ser fram til nærmere kontakt med Havarikommisjonen om tilgang til og bruken av disse forsikringsdataene på veitrafikksektoren.
6. Av hensyn til en forsvarlig intern arbeidsform, og for å sikre en god dialog underveis med involverte parter, støtter FNH forslaget om at Havarikommisjonens avgjørelser ikke klassifiseres som enkeltvedtak, om partsinnsyn og dens begrensninger og om gang til rapportutkast med nødvendige begrensninger.
7. FNH anser det for å være en svakhet ved forskriftsforslaget at spørsmålet om formell oversendelse av sluttrapport (se §§12 og 13) til bestemte veitrafikksikkerhetsmyndigheter og andre berørte parter ikke er behandlet. Følgelig er heller ikke spørsmålet om videre oppfølging av rapportenes årsaksanalyser og tiltakstilrådingen omtalt eller presisert. Siden dette berører spørsmålet om den sikkerhetsmessige effekten av en havarikommisjons arbeid, er dette en svakhet som bør rettes opp i det endelige forslaget.
8. I §16 Særskilte undersøkelser foreslås det at Kongen i spesielle situasjoner kan "oppnevne en person med dommerkvalifikasjoner til å lede en særskilt undersøkelse". Forslaget til forskriftens ordlyd setter ett klart kvalifikasjonskrav til lederen av en slik undersøkelse., nemlig dommerkvalifikasjoner. Dette kravet er uheldig av flere grunner. Dels ekskluderer kvalifikasjonskravet personer med kompetanse som kanskje er langt mer relevant og hensiktsmessig enn en juridisk bakgrunn som aktuelle undersøkelsesledere, dels opprettholder og understreker kravet en sammenheng mellom undersøkelse og rettslig assosiasjon (skyld og ansvar) som ble forlatt for mer enn 50 år siden. Et slikt krav vil uansett personens øvrige kvalifikasjoner utover dommererfaringen kunne medføre tvil om habilitet og integritet og dermed svekke undersøkelsens troverdighet.

FNH ser det også som ønskelig at forskriften – med de endringer som høringsrundens svar måtte medføre, trer i kraft så snart som mulig.

Med vennlig hilsen
FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON
Skadepolitisk avdeling

Ove Røinesdal
avd.dir.